

Polski

Jak przebiega kontrola bezpieczeństwa pożarowego.....	2
Jak często należy wykonywać czyszczenie przewodów kominowych?	2
Jak często należy przeprowadzać kontrole bezpieczeństwa pożarowego?	3
Samodzielne usuwanie sadzy – jakie zasady obowiązują?.....	3
Odpowiedzialność właściciela nieruchomości.....	4
Przygotowania przed przyjściem kominiarza	4
Instalacja i konserwacja.....	5
Palenie w domowym kominku.....	5
Palenie w piecu na drewno	6
Palenie pelletem.....	6
Środowisko w domu i zdrowie	7
Różne systemy wentylacyjne	8

Jak przebiega kontrola bezpieczeństwa pożarowego

Kontrola bezpieczeństwa pożarowego przeprowadzana jest zgodnie z ustawą i rozporządzeniem o ochronie przeciwpożarowej i ma na celu wykrycie ewentualnych usterek i braków w instalacji. Gmina jest odpowiedzialna za zapewnienie, że usuwanie sadzy i kontrole bezpieczeństwa przeciwpożarowego są przeprowadzane zgodnie z przepisami obowiązującymi dla danej nieruchomości. Gmina decyduje, czy chce wykonać te prace samodzielnie, czy też zlecić je podmiotom zewnętrznym.

Kontroli podlegają następujące obiekty:

- Kotły grzewcze
- Kuchenki opalane drewnem i podobne piece
- Lokalne kominki (piece kaflowe, piece wolnostojące (kozy), kominki i tym podobne.)
- Kanały odprowadzające parę z restauracji i stołówek

Co jest sprawdzane podczas kontroli bezpieczeństwa pożarowego?

Należy sprawdzić instalację kominkową, kotłownię oraz przestrzenie przylegające do kominka i jego przewodów kominowych. Należy również sprawdzić materiały budowlane, takie jak pokrycia dachowe i przejścia przez konstrukcję belkową. Wentylatory, filtry i przepustnice związane z obiektami restauracyjnymi i stołówkami są również objęte kontrolą bezpieczeństwa pożarowego. W celu przeprowadzenia kontroli bezpieczeństwa pożarowego należy posiadać zatwierdzone, dobrze utrzymane urządzenia bezpieczeństwa na dachu, takie jak drabiny dachowe i osłony przesuwane.

Jak często przeprowadzana jest kontrola bezpieczeństwa pożarowego?

Kontrola odbywa się co 3 lub 6 lat, w zależności od rodzaju paliwa i instalacji. Twoja firma kominiarska poinformuje Cię, kiedy nadszedł czas na kontrolę bezpieczeństwa pożarowego.

Jak często należy wykonywać czyszczenie przewodów kominowych?

Terminy ustalane są lokalnie w każdej gminie i dlatego mogą się różnić w zależności od miejsca w kraju. Zalecamy odwiedzenie strony internetowej gminy, w której mieszkasz, i wyszukanie informacji na temat usuwania sadzy.

Jak często należy przeprowadzać kontrole bezpieczeństwa pożarowego?

Kuchnie w stołówkach i restauracje:

- Ogólne wytyczne = kontrola co 2 lata

Piekarniki/kuchenki:

- Spalanie paliw stałych lub ciężkiego oleju opałowego = ostateczny termin kontroli po 3 latach.
- Spalanie paliw innych niż wymienione powyżej = ostateczny termin kontroli po 6 latach.
- Spalanie na małą skalę na potrzeby indywidualnych gospodarstw domowych (mniej niż 500 kg drewna/rocznie) = ostateczny termin kontroli po 6 latach.
- Znajdujące się w domkach letniskowych = ostateczny termin kontroli po 6 latach.

Kominki, piece kaflowe:

- Palenie paliwami stałymi = ostateczny termin kontroli po 3 latach.
- Wyłącznie opalanie gazem = ostateczny termin kontroli po 6 latach.
- Spalanie na małą skalę na potrzeby indywidualnych gospodarstw domowych (mniej niż 500 kg drewna/rocznie) = ostateczny termin kontroli po 6 latach.
- Znajdujące się w domkach letniskowych = ostateczny termin kontroli po 6 latach.

Kotły grzewcze:

- Spalanie paliw stałych lub ciężkiego oleju opałowego = ostateczny termin kontroli po 3 latach.
- Spalanie paliw innych niż wymienione powyżej = ostateczny termin kontroli po 6 latach.

Samodzielne usuwanie sadzy – jakie zasady obowiązują?

Jako właściciel nieruchomości masz możliwość samodzielnego usunięcia sadzy – tzw. samooczyszczenie z sadzy. Wymaga to jednak posiadania wystarczającej wiedzy, aby samodzielnie przeprowadzić usuwanie sadzy/czyszczenie.

Przed rozpoczęciem usuwania sadzy należy złożyć w gminie specjalny wniosek o samooczyszczenie z sadzy, w którym należy również wykazać swoje kompetencje.

We wniosku należy podać wszystkie obiekty, które mają być czyszczone z sadzy we własnym zakresie – w przypadku posiadania większej ilości obiektów do usuwania sadzy, które nie zostały zgłoszone, będą one nadal czyszczone przez wykonawcę zleconego przez gminę.

Decyzja o samooczyszczeniu z sadzy jest ważna tylko tak długo, jak długo jest się właścicielem nieruchomości. Dlatego ważne jest, aby poinformować nowego właściciela, że sam przeprowadzałeś usuwanie sadzy. Nowy właściciel będzie wtedy musiał skontaktować się z wykonawcą wyznaczonym przez gminę lub złożyć nowy wniosek dotyczący samooczyszczenia z sadzy.

Odpowiedzialność właściciela nieruchomości

Praca kominiarza i inspektora ochrony przeciwpożarowej opiera się głównie na ustawie i rozporządzeniu o zapobieganiu wypadkom. Przepisy te są z kolei powiązane np. z ustawą o planowaniu i budownictwie, która określa, co obowiązuje w przypadku przebudowy kominka lub instalacji nowego. Właściciel nieruchomości musi powiadomić urząd ds. budownictwa (byggnadsnämnden) w swojej gminie. Nie wolno palić w kominku, dopóki nie otrzymamy ostatecznej zgody od urzędu ds. budownictwa.

Wszelkie inne zmiany, które mogą mieć wpływ na terminy przeglądów kominiarza lub inspekcji muszą być zgłoszone kominiarzowi. Przykładowo dotyczy to zmiany rodzaju paliwa lub zmiany warunków spalania.

Nie zapomnij o wentylatorze do pieca!

Fakt, że usuwanie sadzy i kontrole bezpieczeństwa pożarowego są regulowane prawnie – a po nich następują systematyczne wizyty wyznaczonej firmy zajmującej się usuwaniem sadzy – nie zdejmują odpowiedzialności z właściciela nieruchomości. Wiele zależy jeszcze od właściciela domu, np. pilnowanie, czy okap kuchenny i związane z nim instalacje są czyszczone tak, aby tłuszcz i łatwopalne powłoki nie mogły powodować pożarów i rozprzestrzeniania się ognia.

Ponadto istnieje również osobista odpowiedzialność za opiekę nad kominkiem – czy jest on utrzymywany w dobrym stanie i czy nie stanowi zagrożenia pożarowego dla sąsiedztwa. Popiół i sadza powinny być przechowywane na niepalnej powierzchni, na przykład w pojemnikach z blachy ze szczelnie zamkniętą pokrywą.

Pamiętaj o bezpieczeństwie na dachu!

Kolejnym ważnym elementem są przepisy dotyczące odpowiedzialności właściciela nieruchomości za kominiarzy, handlowców i innych interesantów, którzy mogą potrzebować dostępu do nieruchomości. Obejmują one np. wymagania dotyczące sprzętu znajdującego się obok i na dachu, zapobiegającego wypadkom, które są związane z upadkami itp.

Przygotowania przed przyjściem kominiarza

Aby kominiarz/inspektor ochrony przeciwpożarowej mógł wykonać swoje zadanie, właściciel nieruchomości musi poczynić pewne przygotowania. W ten sposób można pomóc kominiarzowi wykonywać jego pracę w sposób bezpieczny i dobry. Jednocześnie wizyta będzie przebiegała sprawniej i szybciej.

- Upewnij się, że kominiarz może wejść do budynku o wyznaczonej godzinie. Jeśli nie możesz być w domu podczas zaplanowanej wizyty, uzgodnij z wyprzedzeniem, w jaki sposób kominiarz może uzyskać dostęp.
- Aby zapewnić dobre warunki pracy i bezpieczeństwo, drabiny, drabiny dachowe i osłony przesuwane muszą być w dobrym stanie. W zimie droga prowadząca do drabiny musi być odśnieżana. Należy również pamiętać o odśnieżaniu drabiny na dachu.
- Przed kominkiem należy umieścić gazety lub papier ochronny, aby uniknąć niepotrzebnych zabrudzeń.
- Trzeba usunąć przedmioty takie jak piecyki, palniki na pellety i inne luźne przedmioty.
- W przypadku kontroli bezpieczeństwa pożarowego: upewnij się, że kominiarz ma swobodne przejście wokół komina przez całą nieruchomość. Dotyczy to również strychów i kotłowni.
- Kominek musi być wygaszony przed wizytą. Dobrym pomysłem jest unikanie rozpalania ognia w kominku w dniu przyjazdu kominiarza.
- Przygotuj szufelkę i metalowy pojemnik z szczelną pokrywą, aby przechowywać sadzę.
- Jeśli przy kominku nie ma gniazdek elektrycznych, należy wyciągnąć przedłużacz do przewodu zasilającego ssawę kominiarską.

Instalacja i konserwacja

Istnieje wiele ustaw i przepisów, które należy wziąć pod uwagę przy rozbudowie, przebudowie, wymianie i konserwacji kotła lub kominka czy pieca kaflowego.

Ustawa o planowaniu i budownictwie jest nadrzędnym aktem prawnym, który reguluje sposób wznoszenia budynków. Jeśli budujesz nowy budynek lub przebudowujesz go, musisz przestrzegać ustawy dotyczącej wymagań technicznych dla budynków. Przepisy budowlane **Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast** (Boverket) i zasady dotyczące konstrukcji Boverket regulują szczegółowo wymagania funkcjonalne budynku – np. jak powinna wyglądać instalacja kominka, jak powinny być zbudowane przewody kominowe i jak powinna być zbudowana kotłownia, aby uzyskać zezwolenie.

W zakresie konserwacji i czyszczenia przewodów kominowych kominków i kotłów właściciele domów muszą przestrzegać ustawy o ochronie przed wypadkami (LSO) oraz poniższych przepisów i porad. Reguluje to, jak często w różnych rodzajach nieruchomości muszą być czyszczone przewody kominowe i jak często należy sprawdzać kominy. Każdy, kto nie przestrzega tych zasad, ryzykuje utratę odszkodowania ubezpieczeniowego w przypadku pożaru. Kominiarz pełni funkcję kontrolną w zakresie monitorowania bezpieczeństwa pożarowego i kontroli systemów grzewczych, dlatego może wydać zakaz palenia, jeśli ryzyko pożarowe zostanie uznane za zbyt duże.

Jak dużo zanieczyszczeń może emitować kominek?

Ustawa o planowaniu i budownictwie reguluje zakres, w jakim system grzewczy i wodociągowy budynku może wpływać na otaczającą przyrodę. Na przykład, istnieją przepisy określające, ile zanieczyszczeń może być uwalnianych podczas spalania drewna. Istnieją również przepisy, które określają, ile dymu i zanieczyszczeń może emitować kominek lub kocioł, aby nie został uznany za uciążliwy z sanitarnego punktu widzenia – czyli stanowiący zagrożenie dla zdrowia ludzi. Więcej na ten temat można przeczytać na stronie internetowej naturvardsverket.se

Palenie w domowym kominku

Częstym zagrożeniem, szczególnie w ciemne i zimne, zimowe wieczory, jest zbyt intensywne rozpalenie w kominku. Zbyt duża ilość drewna i zbyt intensywny ogień mogą spowodować przegrzanie kominka lub przewodu kominowego, tak że promieniujące ciepło zapali otaczające materiały. Oto zestawienie naszych wskazówek i porad:

- Należy używać suchego drewna o odpowiednich wymiarach.
- Podpalać u góry, aby unikać niepotrzebnych emisji.
- Spalać maks. 3 kg drewna na godzinę (chyba, że instrukcja obsługi kominka mówi inaczej).
- Podstawową zasadą jest, aby pozwolić kominkowi odpoczywać tak długo, jak długo się go używa. Palić przez dwie godziny – i pozwolić mu odpoczywać przez dwie.
- Odpowiednia ilość powietrza do spalania sprawia, że ogień pali się czystym i żywym płomieniem.
- Należy sprawdzać dym. Powinien być jasny i przejrzysty, a nie czarny.
- Należy sprawdzać co jakiś czas temperaturę gazów wylotowych. Nie powinna przekraczać 350°C, chyba że w krótkich okresach czasu – np. tuż po zapaleniu ognia lub **gdy na różne sposoby dostarczany jest tlen**. Termometr do spalin to dobra inwestycja!
- Sadzę i popiół należy umieścić w blaszanym wiadrze z pokrywą. Ustawić wiadro na niepalnej powierzchni.
- Nie dopuszczaj do tlenia się drewna.

Czy masz odpowiednie drewno?

Drewno powinno być suche (ok. 18% wilgotności). Należy je przechowywać w suchym i przewiewnym miejscu przez co najmniej rok (nie pod plandeką). Powinno być również „odpowiednio duże” – przycięte na właściwą długość i podzielone. Do rozpalania często potrzebna jest rozpałka, czyli patyki i cieńsze polana.

Palenie w piecu na drewno

Chociaż drewno jest paliwem odnawialnym, niewłaściwe spalanie drewna może być zarówno niebezpieczne dla środowiska, jak i szkodliwe dla zdrowia. Piece na drewno wykorzystujące stare i przestarzałe kotły emitują duże ilości zanieczyszczeń do powietrza. Ponadto w układzie może powstawać łatwopalna smoła.

Należy pamiętać, że sprawność starego pieca na drewno może być niska. W nowych, wydajnych piecach sprawność jest wyższa, co znacznie ogranicza emisję zanieczyszczeń i powstawanie smoły. Dzięki zbiornikowi akumulacyjnemu spalanie drewna jest bardziej wydajne, oszczędniejsze w zużyciu paliwa i tym samym bardziej przyjazne dla środowiska.

Obecnie wszystkie nowe piece na drewno, które są instalowane, muszą spełniać wymagania środowiskowe, a zbiornik akumulacyjny jest praktycznie koniecznością, aby je osiągnąć.

Poniżej nasze wskazówki dotyczące opalania piecem na drewno:

- Ułatwieniem może być zastosowanie luku bezpieczeństwa pomiędzy piecem a kominem. Stabilizuje ciąg i obniża temperaturę spalin w kominie.
- Należy zainstalować zbiornik akumulacyjny w celu bezpiecznego i wygodnego rozpalania.
- Zawsze używaj suchego drewna i nigdy nie pal śmieci w piecu na drewno! Drewno należy pociąć wiosną, aby miało czas na wyschnięcie. Idealnie byłoby, gdyby suszyło się przez rok. Po letnim suszeniu polana wyprodukują około 20% więcej energii w piecu, niż gdyby zostały spalone w stanie świeżym.
- Spalanie drewna wymaga dużej ilości powietrza. Drewno po podgrzaniu wydziela gazy palne, a do ich spalania potrzebna jest odpowiednia ilość tlenu. Nie dopuszczaj do tlenia się drewna.
- Wybierz piec, który spełnia wymagania środowiskowe.
- Skontaktuj się z kominiarzem. Spalanie drewna zwiększa ryzyko pożaru i nie ma pewności, że komin zbudowany np. do spalania oleju będzie działał również w przypadku spalania drewna.

Palenie pelletem

Pellet jest produkowany bez żadnych dodatków i jest paliwem, który jest spalany w małych ilościach w wysokich temperaturach. Przyczynia się to do zmniejszenia emisji i obciążenia dla środowiska. Pellet może być stosowany w różnych typach pieców – zarówno w piecach na drewno, jak i kominkach – i jest bardzo bogatym w energię paliwem. Jeżeli spalasz pellet w kotle, nieco ponad litr często wystarcza do ogrzania normalnej wielkości domu przez godzinę w zimie.

Pellet jest dobrym rozwiązaniem dla właścicieli domów z kotłem olejowym lub kotłem łączonym w piwnicy, ale istnieją również nowe kotły zaprojektowane specjalnie do spalania pelletów. Jeśli zdecydujesz się na zachowanie swojego starego kotła olejowego, wystarczy wymienić palnik olejowy na palnik pelletowy. Nawet właściciele domów, którzy zainwestowali w spalanie drewna z dobrym kotłem i zbiornikiem akumulacyjnym, mogą łatwo przestawić się na spalanie pelletu. Istnieje wiele różnych rozwiązań w zakresie przebudowy kotła, a koszt jest często stosunkowo niski.

Wiele załatwia się samo

Palenie peletem jest wygodne, ale wymaga pewnej konserwacji. Palnik na pellety należy czyścić mniej więcej raz w miesiącu, a popiół może wymagać opróżniania kilka razy w tygodniu. Oczywiście, trzeba się upewnić, że pellet jest zawsze dostępny w domu.

Firma instalująca wyposażenie lub dostawca pelletu może udzielić informacji na temat dozowania. Zakup pelletu może odbywać się na różne sposoby. Istnieje możliwość zakupu paliwa hurtem od producenta, ale często właściciele domów otrzymują pellet w dużych workach hurtowo, na paletach lub pojazdem do przewozu masowego. Dla tych, którzy zamierzają palić pelletem, korzystne jest, jeśli dom posiada dużą kotłownię lub inne pomieszczenie nadające się do magazynowania.

- Przed montażem instalacji na pellet należy zawsze skontaktować się z kominiarzem.
- Kocioł opalany pelletem powinien być podłączony do zbiornika akumulacyjnego.
- Nie zapominaj o bezpieczeństwie. Chroń swój magazyn pelletu – jest to bardzo suche paliwo, które może się łatwo zapalić.

Środowisko w domu i zdrowie

Współczesny człowiek spędza około 90% czasu pod dachem – dlatego ważne jest, abyśmy mieli dostęp do dobrej wentylacji.

Istnieją dwa proste sposoby zapobiegania problemom:

- Zapewnienie optymalnego działania wentylacji
- Utrzymywanie niskiego poziomu wilgotności.

Wysoka wilgotność zwiększa ryzyko wystąpienia alergii na roztocza, ponieważ roztocza rozwijają się w wilgoci i ciepłe. Powietrze w pomieszczeniach o wilgotności względnej powyżej 50% jest pożywką dla pleśni, bakterii i roztoczy. Wszystkie one emitują substancje, które mogą być nieprzyjemne lub wprost niezdrowe.

Poprzez nakładanie pokrywek na garnki, unikanie nadmiernego zużycia wody w prysznicu i podczas kąpieli oraz nieposiadanie zbyt wielu roślin doniczkowych, pozwoli na utrzymanie wilgotności w większości domów na odpowiednim poziomie.

Należy unikać zbyt suchego powietrza

Zbyt suche powietrze również nie jest dobre – zwłaszcza dla naszego zdrowia. Objawami niskiej wilgotności powietrza mogą być podrażnione oczy lub suchość w gardle i uporczywy kaszel.

Gdy powietrze jest zbyt suche, stajemy się bardziej podatni na infekcje. Rzęski w naszych drogach oddechowych nie mogą pracować prawidłowo, a nasz proces „samooczyszczania” jest zaburzony. Pogarsza się również nasz mechanizm obronny, oparty na przeciwciałach i substancjach odpornościowych.

Samodzielne pilnowanie poziomu wilgotności powietrza może być trudne, ale dobrym początkiem jest upewnienie się, że system wentylacyjny jest czysty i działa prawidłowo.

Regularne kontrole zmniejszają zagrożenie

Niezależnie od rodzaju domu, w którym mieszkasz, ważne jest, aby system wentylacyjny był regularnie sprawdzany. Kanały z czasem brudzą się, a w najgorszym przypadku mogą zostać całkowicie zatkane. Poproś o sprawdzenie i oczyszczenie instalacji w Twoim domu, aby zmniejszyć ryzyko chorób i alergii. Prawdopodobnie będziesz też lepiej spać w nocy i będziesz bardziej wypoczęty w ciągu dnia.

Różne systemy wentylacyjne

Jeśli mieszkasz w domu zbudowanym przed 1970 rokiem, można powiedzieć – z pewnym uogólnieniem – że nieruchomość prawdopodobnie wymaga mniejszej konserwacji wentylacji niż domy zbudowane później. Starsze nieruchomości wymagają zazwyczaj mniej konserwacji, ponieważ wentylacja w dużym stopniu sama dba o siebie poprzez samoczynny naturalny wywiew i nieszczelności. Od 1970 roku wille były budowane gęściej, aby oszczędzać energię. Domy te, a zwłaszcza budynki z lat 1980 i późniejszych, często posiadają system wentylatorów i kanałów kontrolujących wlot i wylot powietrza.

Ważne jest, aby systemy te mogły nadal funkcjonować zgodnie z założeniami, jakie zostały im nadane w momencie oddania do użytku. Z czasem kanały i filtry ulegają zatkaniu, co wymaga ciągłej konserwacji.

Jak często należy przeprowadzać czyszczenie wentylacji?

Sposób i okresy między czyszczeniem różnią się w zależności od systemu wentylacyjnego.

W grę wchodzi również sposób wymiarowania systemu. Ogólnie można powiedzieć, że nie powinno minąć więcej niż 3–6 lat przed sprawdzeniem i czyszczeniem systemu.

Wentylacja S = wentylacja naturalna, czyli grawitacyjna.

Wentylacja F = wentylacja, w której nawiew powietrza wymuszany jest za pomocą wentylatorów.

Wentylacja FT = wentylacja, w której nawiew i wywiew powietrza wymuszany jest za pomocą wentylatorów.

(Wentylacja FX/FTX = wentylacja z odzyskiem ciepła).

Czy istnieją przepisy dotyczące kontroli wentylacji?

W willach i małych domach nie ma prawnego wymogu kontroli wentylacji – chyba, że chodzi o nową instalację. Jednak obiekty użyteczności publicznej, takie jak szkoły i placówki opieki zdrowotnej, a także budynki mieszkalne i biurowe, muszą regularnie przeprowadzać obowiązkowe kontrole wentylacji (Obligatorisk Ventilationskontroll, OVK).